

Periodontoloji

“Periodontoloji; dişleri ve dişe benzer (implant) yapıları çevreleyip destekleyen dokuların sağlık ve hastalıktaki durumlarını inceleyen, tanı ve tedavi ve idameleriyle ilgilenen bir diş hekimliği dalıdır”.

Paleopatolojik araştırmalara göre gingival ve periodontal hastalıklar tarihin ilk çağlarından bu yana insanları etkilemektedir.

**Mezopotamya kazılarında bulunan altın kürdanlar M.Ö.
3000'li yıllarda Sümer, Asur ve Babillilerin ağız bakımıyla
ilgilendiklerini göstermektedir.**

Antik Mısır'da yaygın olan bu hastalığın tedavisine yönelik bilgilerin bulunduğu Ebers papirüslerinde bira tortusuna karıştırılan bitki, mineral ve balla yapılan macunun kullanıldığı belirlenmiştir.

Antik Hindistan'da Susruta Samhita (şiddetli periodontitis, aşırı mobilite ve dişetlerinde pürülan eksuda) ve Charaka Samhita (oral hijyen) kavramlarından bahsedilip şu önerilerde bulunulmuştur:

Diş fırçalamada kullanılan çubukların bir ucunun ısırılıp püsküllendirilerek fırça haline getirilmesi, dişetlerini büzücü özelliklerinin olması, keskin, yakıcı ya da acı olması, ve dişetlerine hasar vermeden günde iki kez kullanılması gerekir.

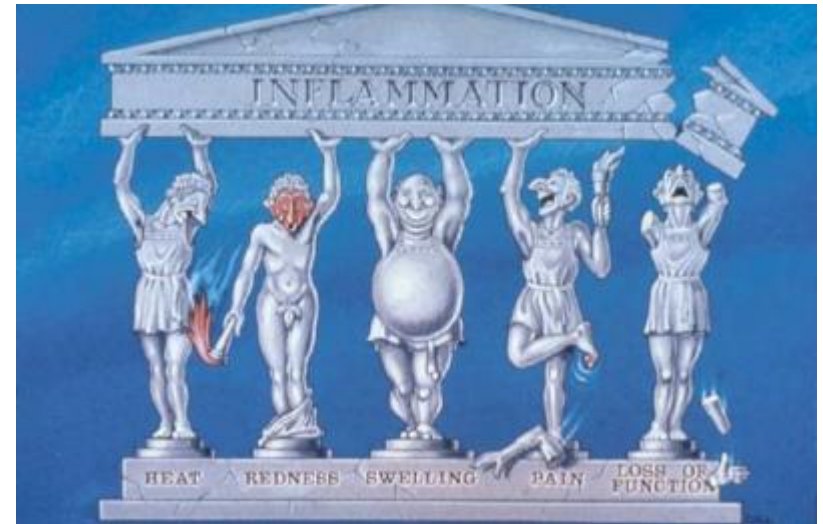
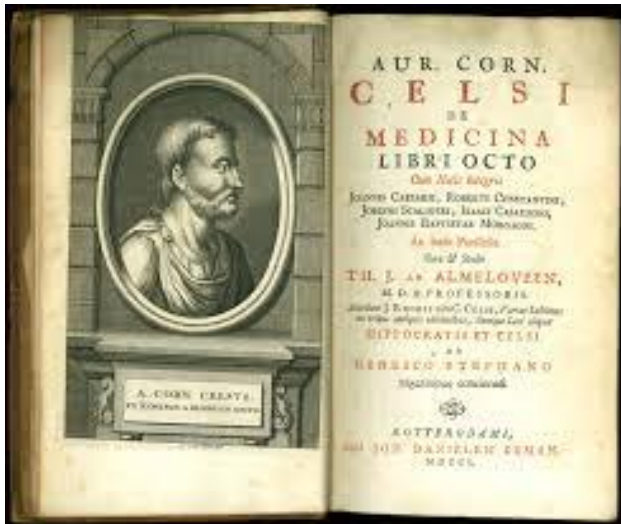
Çin'de Huang-Ti'nin M.Ö. 2500'li yıllarda yazdığı tıp kitabının dental ve gingival hastalıklara ayrılan bölümde bunlar üç ayrı bölümde toplanmıştır. Fong Ya (iltihabi durumlar), Ya Kon (yumuşak doku hastalıklar) ve Chong Ya (diş çürükleri).

Tıbbın babası olarak kabul edilen Hipokrat (M.Ö. 460-377), dişeti iltihabından ağızda biriken balgam ve diş taşlarının sorumlu olduğuna inanıyordu.

Aulus Cornelius Celsus (25 MÖ-50 MS) yumuşak dokuları etkileyen hastalıklar ve tedavileri ile oral hijyenden bahsetmiştir.

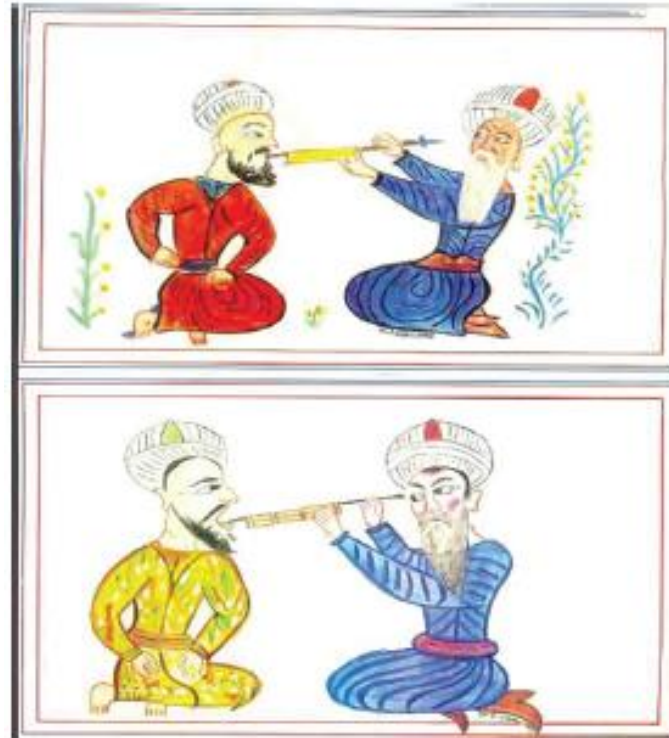
Aegina Paul (625 -690) diştaşlarının küçük eğelerle veya kazıyıcılarla ortadan kaldırılması ve son yemekten sonra dişlerin özenle temizlenmesi gerektiğini yazmıştır.

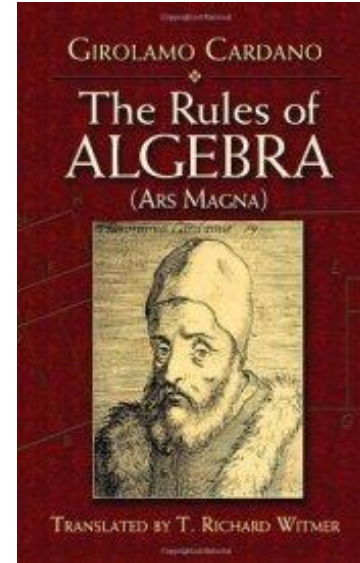
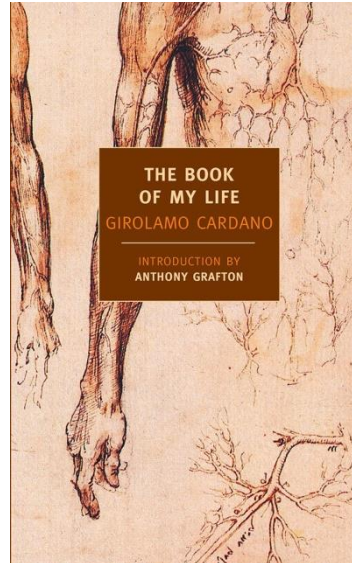

Şerefeddin Sabuncuoğlu (1385-1468) Albucasis'in yazdıklarını bir adım daha öne taşıyarak hipertrofik dişeti ve lingual frenilumun cerrahi olarak çıkartılmasını çizimlerle destekleyerek yazmıştır. Dişler mobil, dişetleri şişmiş ve irin oluşmuşsa ilaç tedavisine başlanması gerektiğini bildirmiştir. Sonuç alınamaması durumunda cerrahi tedaviye başvurulmalıdır. Diş etleri tüp şeklinde ısıtılmış kanül ile koterize edilmekteydi.

Roma'dan Bartholomeus Eustachius (1520-1574) diş hekimliği hakkında 30 bölümden oluşan bir kitap (Libellus de Dentibus) yazmıştır. Bu kitap **diş hekimliği alanında yazılan ilk zgn kitaptır**. Periodontal dokular, ağız hastalıkları ve tedavi yöntemleri anlatılmıştır. Periodontitisin tedavisinde diştaşlarının temizliğinin yanı sıra gingival dokuların küretajı da önerilmiştir.

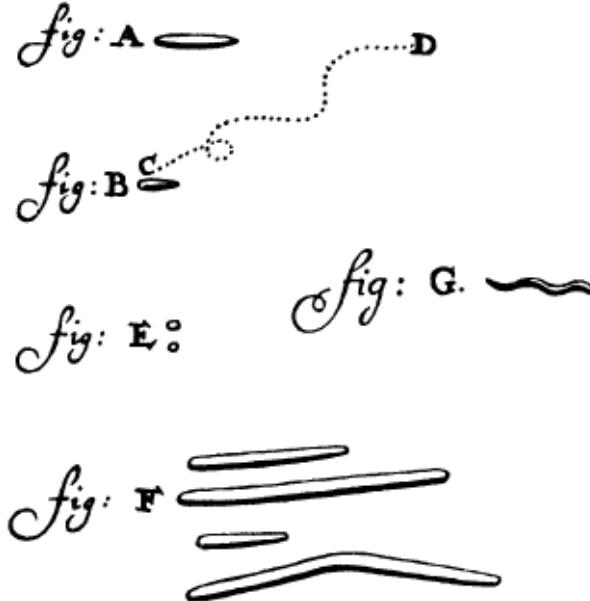
İtalyan hekim, matematikçi ve filozof Girolamo Cardano (1501-1576) **periodontal hastalığın farklı türleri** olduğunu bildiren ilk kişi olmuştur. 1562 tarihli bir yayında, yaşla birlikte ortaya çıkan mobiliteye ve dişlerin kaybına yol açan ilerleyici bir hastalıktan söz etmiştir. Ayrıca genç hastalarda görülen çok agresif türde bir hastalıktan da bahsetmektedir.

Anton van Leeuwenhoek (1632-1723); mikroorganizmalar, hücre yapısı, kan hücreleri, sperm ve dentin tübülleri gibi mikroskobik yapıları keşfetmiştir.

Kendi ağzından elde ettiği **ilk oral bakteri florasını tanımlayıp çizimlerini yapmıştır** (oral spiroketler ve basiller).

Bir tabak içinde bakteriler üzerinde in vitro olarak sirke ile ilk antiplak deneyleri gerçekleştirmiştir.

Diş hekimlerinin babası olarak kabul edilen Pierre Fauchard'ın 1728 yılında yayımlanan kitabı "Cerrah Diş Hekimi" restoratif diş hekimliği, protez, ağız cerrahisi, periodontoloji, ve ortodonti bölümlerinden oluşmaktaydı. Kendi tasarımı olan aletlerle diştaşı temizliğinin detaylı bir tanımını yapmıştır.

LE CHIRURGIEN
DENTISTE,

OU
TRAITE DES DENTS,

OU L'ON ENSEIGNE LES MOYENS
de les entretenir propres & saines, de les con-
server, d'en réparer la perte & de remédier à
leurs maladies, à celles des Gencives & aux
accidents qui peuvent survenir aux autres par-
ties voisines des Dents.

Avec des Observations & des Réflexions sur
plusieurs cas singuliers.

Ouvrage enrichi de quarante-deux Planches
en taille douce.

Par PIERRE FAUCHARD, Chirurgien
Dentiste à Paris.

Deuxième Edition revue, corrigée & considéra-
blement augmentée.

TOME PREMIER.

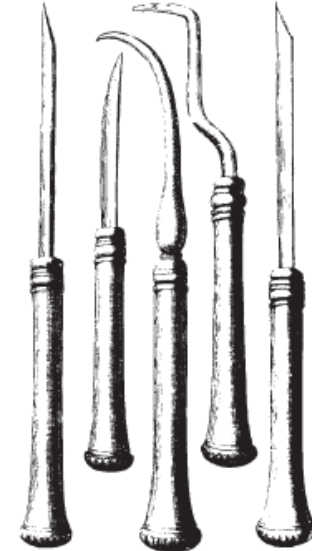

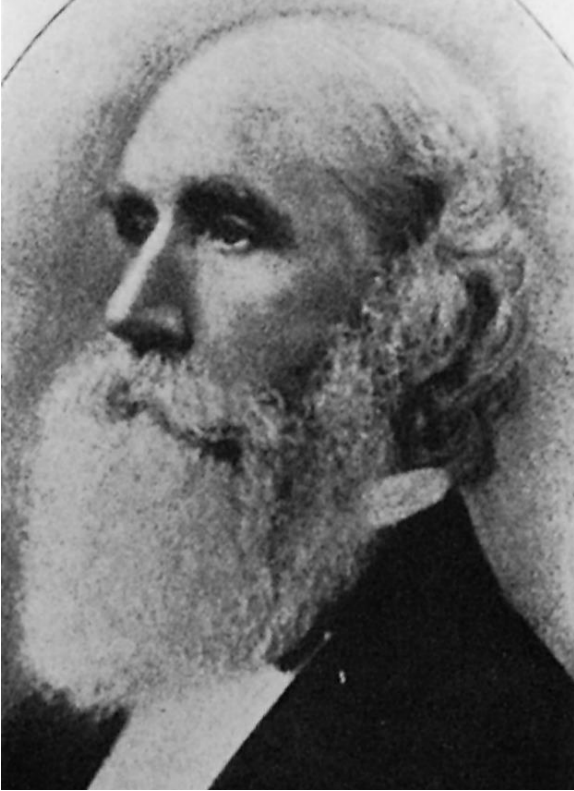
A PARIS,

Chez PIERRE-JEAN MARETTE, rue S. Jac ques
aux Colonnnes d'Hercule.
Et chez l'Auteur, rue des grands Cordeliers.

M. DCC XLVI.

Avec Approbation & Privilège du Roi.

John W. Riggs (1811-1885)

İlk periodontolog denilebilir,

Riggs Hastalığı

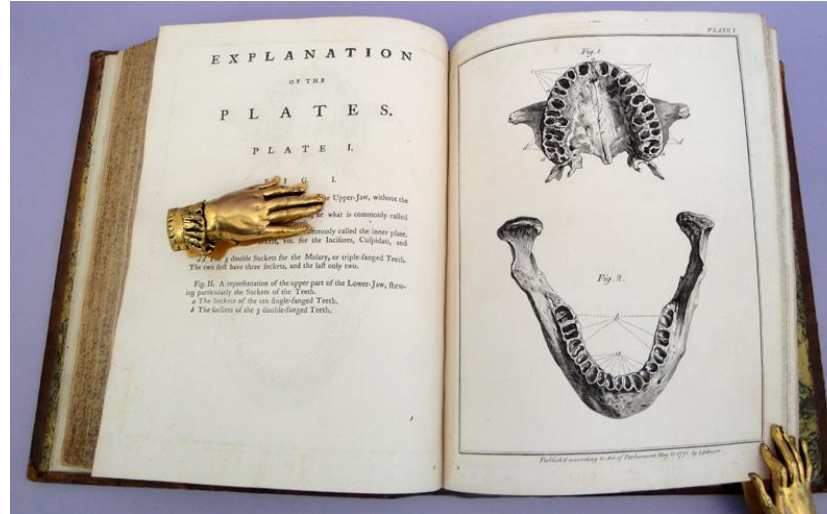
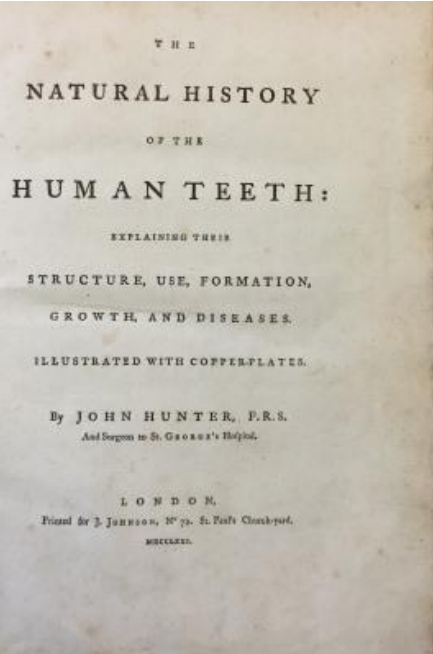
Konservatif yaklaşım savunucusu

Oral hijyen, diştaşı temizliği önermekteydi.

John Hunter (1728-1793), anatomist, cerrah, patolog

The Natural History of the Human Teeth.

Dişlerin ve destekleyici dokuların ayrıntılı çizimlerini yayınlamış ve periodontal hastalıkların özelliklerini tarif etmiştir.

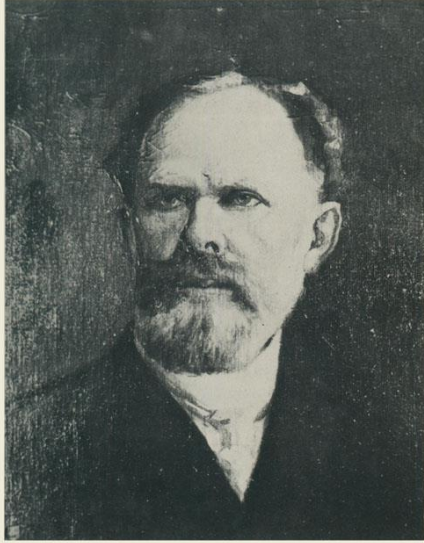

Willoughby D. Miller (1853–1907)

The Micro-Organisms of the Human Mouth

Unaltered reprint of the original work by Willoughby D. Miller (1853–1907)
published in 1890 in Philadelphia
With an introductory essay by Klaus G. König (Nijmegen)

S. Karger · Basel · München · Paris · London · New York · Sydney

ISBN 3-8055-1614-2

Periodontal hastalıkta; predispozan ve irritan faktörler ile bakterilerin rolünü açıklamaya çalışmıştır.

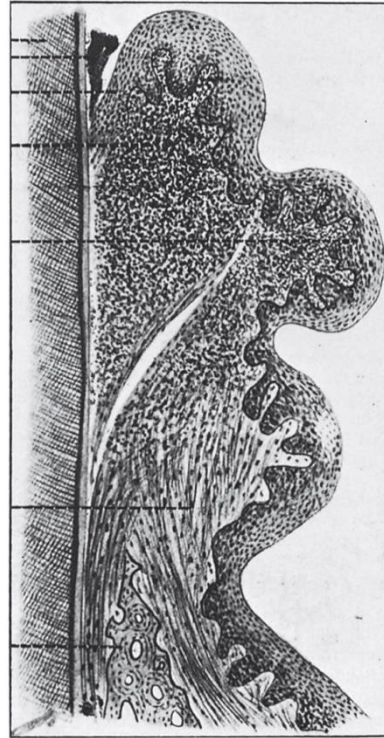
Periodontal hastalığın spesifik bir bakteriden ziyade pek çok bakterinin kompleks etkileşimi sonucu oluştuğunu bildirmiştir.

Hyacinthe Jean Vincent (1862-1950), (Pastör Enstitüsü)

Spiroket ve fusiform basilleri tanımlamış ve lezyonda bulduklarını göstererek Vincent Anjini olarak isimlendirmiş.

Viyana Grubu

Bernhard Gottlieb (1885-1950)

Balint J. Orban (1899-1960)

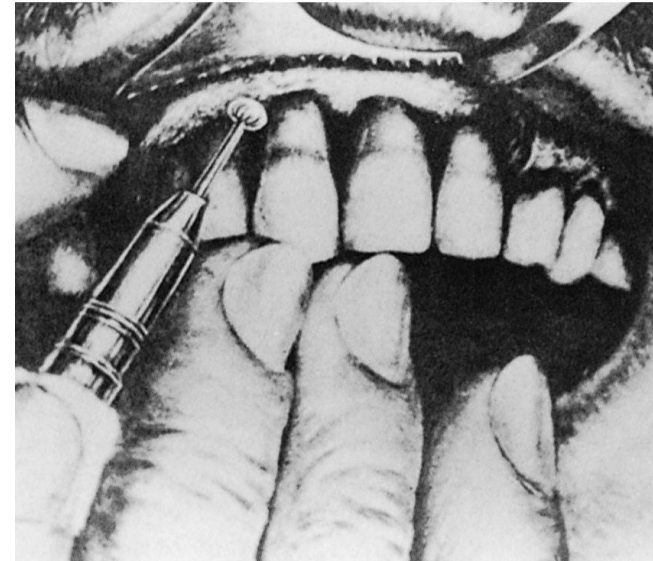
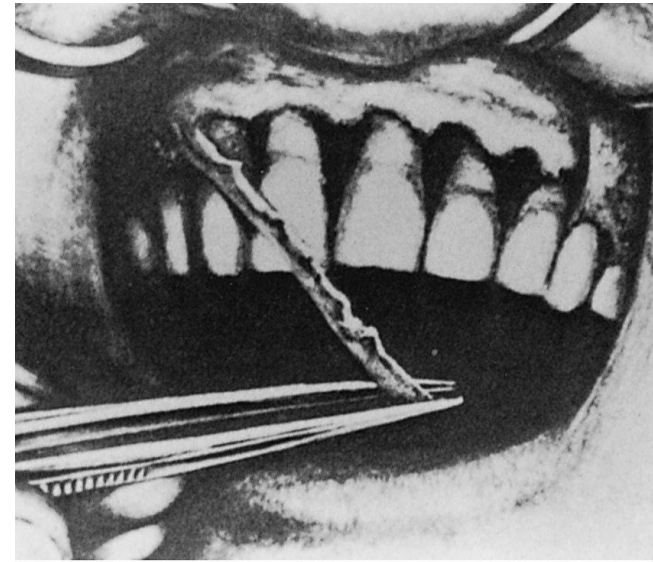
Berlin Grubu

Oskar Weski (1879-1952)

Robert Neumann (1882-1958)

Fokal Enfeksiyon

Diş ve ağız kaynaklı enfeksiyonların sistemik hastalıklara neden olması;

- Babil Talmud'da (üçüncü yüzyıl),
- Asur kil tabletlerinde (yedinci yüzyıl),
- Hipokrat (M.Ö. 460-370),
- Girolamo Cardano, Alman Walter Hermann Ryff (16. yy) tarafından bahsedilmiştir.
- 19. yy Benjamin Rush (1818) ve Leonard Koecker (1828) romatizmal ve diğer bazı hastalıklarda oral sepsisin rolünü tanımlamışlardır.

- WD Miller da birçok hastalığın nedeni olarak oral enfeksiyonları sorumlu tutmuştur.
- William Hunter (McGill Montreal Üniversitesi, Quebec, Kanada'da verdiği bir derste çoğu kronik ve romatizmal hastalığın kaynağının oral sepsis olduğu belirtilmiştir.

William Hunter (1861-1937)

"The Role of Sepsis and of Antisepsis in Medicine."

Dr. Cemil Topuzlu ve Dr. Halit Şazi Bey

İlk Dişçilik Mektebi

Ord.Prof.Dr. Alfred Kantorowitz

(1880-1962)

